

Sygn. akt VI U 1231/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2015 r. w Bydgoszcy

na rozprawie

odwołania: K. A.

od decyzji Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego

z dnia 3 kwietnia 2015 r., numer (...)

w sprawie: K. A.

przeciwko: Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatorowi Funduszu Alimentacyjnego

o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego

oddala odwołanie.

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Prezes ZUS jako Likwidator Funduszu Alimentacyjnego odmówił umorzenia należności ubezpieczonego K. A. z tytułu wypłaty świadczeń alimentacyjnych oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie 17.883,93 zł.

W uzasadnieniu decyzji Prezes ZUS powołał się na przepis art.68 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, podnosząc, że z zebranej i analizowanej w sprawie dokumentacji wynika, że wnioskodawca nie wykazał posiadania długów innych, aniżeli przedmiotowy na rzecz likwidowanego Funduszu Alimentacyjnego, osiąga stałe dochody w postaci zasiłku stałego w kwocie 529 złotych miesięcznie i nie jest całkowicie niezdolny do pracy, dlatego też istnieje możliwość spłaty zadłużenia wobec Funduszu Alimentacyjnego w Likwidacji.

Od decyzji wnioskodawca złożył odwołanie, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i umorzenie przedmiotowych należności z uwagi na jego trudną sytuację finansową. W uzasadnieniu podnosi, że od wielu lat nie pracuje i jest chory.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

K. A. z zawodu jest technikiem budowlanym maszyn i urządzeń budowlanych. Jest po rozwodzie z żoną, z którą posiada dziecko na które miał zasądzone alimenty. Świadczeń alimentacyjnych na rzecz uprawnionego dokonywał ZUS, na podstawie art.7 ustawy z dnia 18 lipca 1974r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1991r. Nr 45, poz. 200 z późn. zm.) i wypłacał alimenty z funduszu alimentacyjnego do rąk matki jako przedstawiciela ustawowego dziecka. Zaległość wynosi na datę decyzji 17.883,93zł. Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie zostało spłacone. Wnioskodawca mieszka w miejscowości G. w mieszkaniu należącym obecnie do jego siostry G. P.. Wnioskodawca odziedziczył razem z siostrą mieszkanie po matce, która zmarła(...). i był współwłaścicielem tego mieszkania do czerwca 2015r., kiedy to przekazał darowizną swoją część mieszkania siostrze. Wnioskodawca mieszka więc u siostry, która zobowiązała się utrzymywać wnioskodawcę i pokrywać koszty utrzymania mieszkania. Wnioskodawca otrzymuje zasiłek stały, przyznany do lipca 2015r. i złożył wniosek o przyznanie mu dodatku na dalszy okres. Wnioskodawca posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności, ostatnio przyznany decyzją z dnia 14.07.2014r., choruje na epilepsję, zapalenie wątroby, dyskopatię i przebył gruźlicę. Nie posiada orzeczenia, że jest całkowicie niezdolny do pracy. Wnioskodawca pracował w (...)do 1985r., potem w (...) (...)do 1988r. a po 1988r. przebywał w N. do 1992r. i dostawał tam świadczenie socjalne w 1992r. Dwie zaległe raty alimentów zapłacił po powrocie z N.. Od 1993r. wnioskodawca jest bezrobotny. Wnioskodawcę utrzymywała jego mama do chwili śmierci. Po 1992r. wnioskodawca pracował jedynie dorywczo na budowie. Nie posiada obecnie nikogo na utrzymaniu. Wnioskodawca stara się o pracę tylko w zakładach pracy chronionej z uwagi na stan zdrowia.

dowód: dokumenty w aktach rentowych wnioskodawcy, zeznania wnioskodawcy-zapis protokołu rozprawy k.20

Sąd uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.68 ust.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013r. poz. 1456) w szczególnie uzasadnionych wypadkach związanych z sytuacją zdrowotną i rodzinną osoby, przeciwko której prowadzona jest egzekucja alimentów, lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezprawnie pobranych świadczeń z funduszu. Powyższy przepis art.68 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych ma charakter wyjątkowy i dotyczy osób szczególnie pokrzywdzonych poprzez nagłą zmianę ich sytuacji zdrowotnej czy rodzinnej.

W oparciu o zebrany materiał dowodowy w postaci akt ZUS, zeznań wnioskodawcy Sąd uznał, że w niniejszej sprawie nie zachodzą okoliczności przemawiające za uwzględnieniem wniosku.

Wnioskodawca nie legitymuje się całkowitą niezdolnością do pracy. Posiada orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności, co umożliwia mu podjęcie pracy w określonych zakładach pracy. Otrzymuje zasiłek stały co miesiąc, obecnie przyznany do końca lipca 2015r. Wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie świadczenia na kolejny rok. Jest osobą w średnim wieku. Wnioskodawca mieszka sam w mieszkaniu, które odziedziczył razem z siostrą po matce. Mieszkanie o powierzchni 49,5 m jest warte około 80 000 zł i składa się z dwóch pokoi i kuchni. Wnioskodawca nie ponosi kosztów utrzymania mieszkania, bowiem na mocy umowy z siostrą ponosi je G. P., mieszkająca na stałe w W., która kupuje bratu także niezbędne leki i odzież. Wnioskodawca posiada wykształcenie zawodowe gwarantujące mu utrzymanie. Wnioskodawca nie posiada innych długów na rzecz osób fizycznych i prawnych. Na rozprawę stawiał się sam, był zadbany, sprawny ruchowo, w dobrym kontakcie z otoczeniem.

Sąd dał wnioskodawcy wiarę co do stanu majątkowego, bowiem nie miał podstaw by odmówić mu wiary w tym zakresie. Wnioskodawca nie jest bezdomny, bez środków do życia. Pobiera zasiłek stały w kwocie 529 zł. Mieszka sam w mieszkaniu, które opłaca jego siostra, ma możliwość wynajmu jego części i uzyskania na tej podstawie środków finansowych. Wnioskodawca nie ma obecnie żadnej osoby na utrzymaniu. Stan zdrowia wnioskodawcy na razie jest stabilny i nie uległ nagłemu pogorszeniu ostatnio, co daje perspektywę częściowej zdolności do pracy w wyuczonym zawodzie, który posiada, bądź pracy w innym charakterze.

Wnioskodawca nie łożył na utrzymanie dziecka dobrowolnie pełnych kwot zasądzonych alimentów. Zdaniem Sądu postawa wnioskodawcy, który przez tak długi okres czasu nie poczuwał się do spłaty zaległości świadczy o tym, iż przez wiele lat lekceważył swój obowiązek alimentacyjny, nie podejmował też regularnej pracy, pozostając na utrzymaniu matki, którą się opiekował. Niewątpliwie sytuacja zdrowotna wnioskodawcy jest trudna, ale w ostatnim okresie stan jego zdrowia nie uległ pogorszeniu.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie ma nagłej zmiany stanu zdrowia ani pogorszenia sytuacji finansowej rodziny wnioskodawcy.

Dłużnik alimentacyjnie zobowiązany posiadający - jak wnioskodawca - źródło dochodu w postaci zasiłku stałego, które choćby w niewielkim stopniu umożliwiłoby spłatę zadłużenia nie może być premiowany z racji swej bierności przez wiele lat postawy umorzeniem należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego kosztem uszczuplenia funduszu ubezpieczeń społecznych (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010r., I UK 119/10). Fakt, że wnioskodawca odziedziczył w 2012r. mieszkanie o wartości około 80 000 zł, i przekazał je w formie darowizny siostrze, zamiast uregulować ze spadku swoje obowiązki alimentacyjne, świadczy o złej woli wnioskodawcy, który mógł dysponować środkami finansowymi ale zrezygnował z tego kosztem uszczuplenia funduszu ubezpieczeń społecznych.

Do przyjęcia, iż zachodzi "szczególnie uzasadniony przypadek" pozwalający na umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego nie wystarcza ustalenie, że zobowiązany aktualnie nie posiada środków utrzymania, ale konieczna jest także ocena, iż przy uwzględnieniu jego wieku, stanu rodzinnego, kwalifikacji zawodowych oraz rokowań zdrowotnych nie będzie on w stanie również w przyszłości spłacać tych należności bez narażania siebie i swojej rodziny na pozbawienie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 kwietnia 2007r., III AUa 336/06, LEX nr 446757, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 23 kwietnia 2015r., III AUa 207/15, LEX nr 1683318). Wyrażnego podkreślenia wymaga, że przesłanki do umorzenia należności na rzecz funduszu alimentacyjnego nie wyczerpuje sam fakt, iż zadłużenie jest większe niż możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji, co prowadzi do niemożliwości zaspokojenia podstawowych jego potrzeb bytowych. Brak stałych dochodów i związana z tym trudna sytuacja materialna jest bowiem okolicznością dotyczącą wszystkich dłużników alimentacyjnych, gdyż uruchomienie funduszu alimentacyjnego następowało tylko wówczas, gdy dłużnik nie miał majątku, ani dochodów podlegających egzekucji. - wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 maja 2014r. (III AUa 2138/13) LEX nr 1483725.

Wnioskodawca pomija okoliczność, że konieczność spłaty jego zadłużenia w funduszu alimentacyjnym jest konsekwencją wieloletniego niewywiązywania się przez niego z obowiązku alimentacyjnego względem jego dziecka. Z przepisu art.133 § 1 k.r.o. wynika zaś, że rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Obowiązek alimentacyjny mieści się w katalogu obowiązków troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka nałożonych na rodziców w art.96 § 1 k.r.o.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie.

SSO Ewa Milczarek